

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-1034/22-L

Název	Základní škola a Mateřská škola Janov nad Nisou, příspěvková organizace
Sídlo	468 11 Janov nad Nisou 374
E-mail	zsjanovjbc@iol.cz
IČO	72 742 658
Identifikátor	600 078 434
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jana Tomešová
Zřizovatel	Obec Janov nad Nisou
Místa inspekční činnosti	Janov nad Nisou 374, Janov nad Nisou 245
Inspekční činnost na místě	12.-15. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Janov nad Nisou, příspěvková organizace (dále „škola“) je plně organizovanou školou. Je dobře dopravně dostupná. Vykonává činnosti s nejvyššími povolenými počty 250 žáků v základní škole, 50 dětí v mateřské škole, 50 žáků ve školní družině, 25 žáků ve školním klubu a 300 strážníků ve školní jídelně. Působí ve dvou nedaleko vzdálených budovách. Výuka základní školy probíhá v hlavní budově, mateřské školy na odloučeném pracovišti, kde je zároveň zázemí pro stravování všech dětí a žáků.

K datu inspekce vzdělávala základní škola v devíti třídách 171 žáků, školní družina ve dvou odděleních 46 žáků a školní klub zapsaných 24 žáků. V mateřské škole se vzdělávalo ve dvou třídách 46 dětí, z toho 21 dětí v posledním ročníku před nástupem do základní školy, jedno s odloženou povinnou školní docházkou o jeden rok. Dvě děti měly povoleno individuální vzdělávání.

Základní škola evidovala 43 žáků s odlišným mateřským jazykem a 25 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho jednoho mimořádně nadaného. Pro osm z nich vytvořila individuální vzdělávací plán. Péči o tyto žáky pomáhalo zajišťovat šest asistentů pedagoga. S dvěma dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřské škole pracovala jedna asistentka pedagoga.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Činnost školy vychází z dlouhodobé koncepce a ročního plánu. Strategie jejího rozvoje zahrnuje všechny oblasti výchovně vzdělávacího procesu a zároveň respektuje vnitřní i vnější podmínky a ekonomické možnosti školy. Všechna pracoviště mají nastaveny mechanismy zajišťující bezproblémovou organizaci celého subjektu. Delegování vybraných kompetencí a odpovědnosti na zástupce jednotlivých součástí je funkční a odpovídá podmínkám školy.

Řízení školy je konstruktivní. Ředitelka školy se cíleně snaží o zkvalitňování prostředí pro vzdělávání, vytváření zdravého klimatu a zefektivnění výukového procesu. K tomu využívá i každé dva roky prováděné dotazníkové šetření „Mapa školy“ a s jeho výsledky nadále pracuje. Účinný je nastavený systém zapojení většího počtu žáků s odlišným mateřským jazykem do vzdělávacího procesu. Koncepční záměry vedení mateřské školy jsou reálně nastavené a orientované především na všestranný rozvoj každého dítěte v úzké spolupráci s rodinou.

Od poslední inspekce došlo k výměně zástupce ředitelky školy. V základní škole proběhla modernizace vnitřních prostor, výrazně se rozšířilo vybavení digitální technikou a do pedagogického procesu se začlenili asistenti pedagoga. Změnilo se vedení mateřské školy a současně se obměnil její pedagogický sbor.

Dostatečně velké kmenové učebny základní školy poskytují možnosti vyučování v příjemném a estetickém prostředí. Limitující je nedostatek prostoru pro odborné učebny. Tzv. multifunkční učebna se jevila jako méně vhodný prostor pro zázemí oddělení školní družiny. Učebna je využívána zároveň pro výuku pracovních činností, slouží jako skladový prostor učebního materiálu, k umístění keramické pece i jako kuchyňka pro učitele. V době inspekce již škola nastínila možná opatření k bezpečnému využití této učebny a jedno oddělení školní družiny najde zázemí v učebně pátého ročníku. Dostatečné podmínky pro výuku nejen informatiky vytváří moderně vybavená počítačová učebna. Absenci vlastní tělocvičny škola nahrazuje využíváním tělocvičny v místní sokolovně a svého okolí, které je vhodné pro zimní i letní sporty. Patrné je postupné zkvalitňování podmínek pro vzdělávání

s ohledem na finanční možnosti školy. Materiální zázemí je dle potřeby obnovováno. Většina učeben disponuje digitální technikou.

Vhodné prostorové podmínky mateřské školy jsou průběžně modernizovány. Didaktické pomůcky a hračky odpovídající vzdělávacím záměrům školy jsou dle potřeby doplňovány. K realizaci pestrých pohybových a relaxačních aktivit dětí přispívá školní zahrada a každodenní využívání blízké přírodní lokality.

Pedagogický sbor splňuje odbornou kvalifikovanost, kromě jedné učitelky mateřské školy, která si toto vzdělání doplňuje studiem. Výhodou základní školy je stálost učitelského sboru. Prioritou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je studium pro rozšíření kvalifikace a pro získání dalších znalostí a dovedností v souladu s potřebami a zaměřením školy (například identifikace a vzdělávání nadaných žáků). Plnění ročního plánu tohoto vzdělávání je dvakrát ročně vedením školy vyhodnocováno.

Funkční je výchovné a kariérní poradenství. Dvě výchovné poradkyně mají rozdělenou práci tak, že jedna se zabývá pouze žáky nadanými a mimořádně nadanými. Obě spolupracují se školskými poradenskými zařízeními a zajišťují, aby žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byla ve výuce poskytována doporučená podpůrná opatření v plném rozsahu. Součástí práce školního poradenského zařízení je pravidelné vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků, vypracování přehledu o neúspěšnosti žáků a v návaznosti na to s třídními učiteli vypracování strategie ke zlepšení. Nastavená prevence rizikového chování dětí a žáků vychází ze specifík jednotlivých pracovišť. Témata vytvořeného minimálního preventivního programu v základní škole jsou také začleněna do výuky jednotlivých předmětů.

Děti i žáci jsou pedagogy intuitivně vedeni k bezpečnému chování. Škola vyhledává a analyzuje bezpečnostní rizika, je ovšem nutné důsledně k rizikům přijímat opatření k jejich odstraňování. Směřování dětí a žáků ke zdravému životnímu stylu plní dostatek sportovních, pohybových a volnočasových aktivit. Náleží k tomu i podpora zdravého stravování a důraz na správné stravovací návyky především pestrou stravou s dostatkem ovoce a zeleniny a dodržováním pitného režimu.

Vícezdrojové financování školy umožňuje zajištění výchovně vzdělávacího procesu, provozu i postupné a cílené zkvalitňování materiálních podmínek v předškolním i základním vzdělávání. Zřejmý je zájem zřizovatele o zlepšování podmínek výchovy a vzdělávání dětí a žáků, což dokládá jeho finanční podpora směřující nejen k zajištění provozu, ale také k přispívání na různé aktivity školy např. adaptační, lyžařské nebo plavecké kurzy. Škola je rovněž zapojena do řady dotačních projektů spolufinancovaných EU.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaná výuka probíhala v pozitivní pracovní atmosféře. Dosahovala různé úrovně za využití všech forem vzdělávání od frontální práce s řízeným rozhovorem až po efektivní práci žáků ve skupinách. Pedagogové používali názorné pomůcky, vhodně pracovali s chybou a využívali základní znalosti a zkušenosti žáků. Střídání činností udržovalo stálou pozornost žáků. Často byla využita digitální technika i žáky k posílení názornosti, k procvičování probíraného učiva nebo k vyhledávání informací. Většinou byli žáci vedeni k úvaze, logickému přemýšlení a k aktivnímu zapojení do průběhu vyučovací jednotky. Jen ojediněle nebyla využita diferenciac učiva vzhledem k žákům se speciálními potřebami nebo žákům s odlišným mateřským jazykem. Naopak často tyto žáky učitelé úspěšně zapojovali do společné práce nebo upravili práci s respektem k jejich možnostem. Všichni žáci s odlišným mateřským jazykem se navíc ve čtyřech skupinách v rámci jazykové přípravy cizinců učí samostatně český jazyk.

Pravidla práce byla žáky dodržována. Přirozeně komunikovali a diskutovali o možných řešení úloh. Prokazovali standardní znalosti a dovednosti. Učitelé z větší části podněcovali žáky k úsilí plnit úkoly, poskytovali vhodnou podporu, aniž zužovali zadání a vedli je k vlastní iniciativě při hledání řešení. V případě poskytnutého prostoru pro samostatné nebo skupinové řešení problémového úkolu v matematice v pátém a devátém ročníku projeví žáci schopnost jeho zdárného vyřešení.

Učivo bylo propojeno mezipředmětovými vztahy a často se vyskytla vazba na reálné situace. Učitelé poskytovali všem žákům okamžitou zpětnou vazbu, radu a pomoc tam, kde bylo třeba. Spolupráce asistentů pedagoga s učiteli byla funkční, především v první třídě, kde byla i asistentka pro ukrajinské žáky. Pedagogové žáky během výuky průběžně hodnotili a motivovali k většímu zapojení do výuky. Poskytovali jim dostatečný prostor pro seberealizaci a v části hodin na různé úrovni i možnost k sebehodnocení a sebereflexi.

Vhodným uspořádáním dne v mateřské škole bylo usilováno o spojení osobní volnosti dětí a denního režimu, který je nezbytný pro jejich přirozený vývoj. Děti byly vedeny k naslouchání druhým, vyjadřování toho, co cítí, k formulování svých myšlenek, cíleně byly podněcovány ke vzájemné spolupráci. Preferováno bylo pozitivní hodnocení učitelkami, avšak bez prvků formativního hodnocení. Méně patrné bylo vedení dětí k oceňování práce a snaha o vlastní sebehodnocení. Podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti byly vhodně nastaveny, učitelky vycházely zejména z prožitků dětí a jejich momentální nálady. Děti měly možnost pracovat svým přiměřeným tempem, učitelkami byly povzbuzovány k vlastní aktivitě a činorodosti. Společně vytvořená pravidla podporovala u dětí zodpovědnost za jejich rozhodování. U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami byly vhodnými formami účelně rozvíjeny jejich znalosti a dovednosti. Méně přínosná byla kooperace učitelky s asistentkou pedagoga ve třídě strašících dětí.

Zájem dětí o dané činnosti byl patrný, připravované úkoly odpovídaly svou obtížností věkové skupině. Bohatými prožitky si zejména mladší děti utvářely poznatky o životě ve společenství vrstevníků, o zákonitostech přírodního prostředí, o zvycích, svátcích a zároveň vytvářely vlastní hodnotový systém. Pokroky jednotlivých dětí učitelky systematicky sledovaly a nabízely aktivity, které podporují jejich osobnostní růst, posilují jejich pozitivní sebepojetí a sebevědomí. Logopedické chvíle zaměřené na osvojení správné výslovnosti a komunikační dovednosti byly efektivně prováděny učitelkami zejména ve třídě mladších dětí.

Volnočasové aktivity ve formě zájmových útvarů a sportovních oddílů jsou vedeny v rámci školní družiny a školního klubu. Bohatá sportovní činnost současně s účastí na závodech a soutěžích probíhá pod záštitou Školního sportovního klubu.

Smyslem školního klubu je poskytnout žákům především sportovní a zábavné aktivity. Klub je určen pro žáky druhého stupně. Náplní spontánní práce je i možnost přípravy na vyučování. Důležitou složkou je dohled nad žáky v době polední přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Součástí jsou sportovní kroužky. Aktivity jsou voleny podle sezóny a počasí.

Činnost obou oddělení školní družiny probíhala v místnosti určené pro relaxaci, odpočinek a volné hry žáků, výtvarné a pracovní aktivity v multifunkční učebně. Zájmové aktivity jsou vyváženě směřovány k pobytu venku a k rozvoji pohybových schopností žáků. Atmosféra sledovaného vzdělávání byla pozitivní. V rámci odpočinkové činnosti vychovatelka četbou pohádky u žáků rozvíjela čtenářskou gramotnost. Žákům se speciálně vzdělávacími potřebami byla věnována potřebná péče. Žáci s odlišným mateřským jazykem se úspěšně začlenili do žakovského kolektivu společnou hrou a bezproblémovou komunikací.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola přijímá všechny zájemce ke vzdělávání bez omezení nebo diskriminace, zjišťuje a pravidelně vyhodnocuje úroveň poskytovaného vzdělávání. Zpětnou vazbu a podklady pro další práci s žáky získává i prostřednictvím externího testování. Výsledky vlastního zjišťování o případném neprospěchu žáků vedou k zavedení potřebné pomoci těm, kteří aktuálně nedosahují v některé oblasti očekávaných výsledků. Využívána je forma doučování nebo individuální pomoc. Nadaný žák je zařazován na výuku matematiky do vyššího ročníku.

Žáci nacházejí uplatnění zapojováním do zájmových aktivit a soutěží. Školního kola olympiád různého zaměření se účastní vždy všichni žáci, někteří postupují do soutěží vyšších úrovní a umísťují se na předních místech. Například velkým úspěchem žákyně devátého ročníku v loňském školním roce bylo první místo v mezinárodní literární a výtvarné soutěži. K úspěchům patří i přední umístění ve sportovních soutěžích. Úlohu komplexního vzdělávání žáků i podporu jejich osobnostního vývoje naplňují různé mimoškolní akce kulturního zaměření, různé projekty, projektové dny nebo tematické exkurze.

V péči o děti a žáky s potřebou podpůrných opatření vychází škola z doporučení školského poradenského zařízení. Žákům je věnována pozornost i v rámci pedagogické intervence. Výchovná poradkyně, zabývající se kariérovým poradenstvím, pracuje s aspirační úrovní žáků a směřuje je dle jejich zájmů a prospěchu k volbě vhodného výběru příštího studia. Spolupracuje s úřadem práce a využívá burzy škol k představování možností dalšího vzdělávání.

Okamžité řešení kázeňských problémů žáků současně s výbornou spoluprací se zákonnými zástupci se daří výskyt těchto problémů eliminovat. Významnou roli též hraje pozitivní atmosféra ve škole a respektující vztahy mezi pedagogy a žáky. K nastavení společných vztahových pravidel a třídního kolektivu se konají harmonizační kurzy pro žáky šestého ročníku. K tématu rizikového chování probíhají různé odborné přednášky, besedy a programy primární prevence pro školní kolektivy ve spolupráci s Policií ČR.

Mateřská škola sleduje průběžně individuální pokroky dětí při vzdělávání. Zavedený jednotný systém sledování má vysokou vypovídající hodnotu. Ve sledovaných činnostech byly dobré vzdělávací výsledky evidentní. Děti zvládaly požadavky na ně kladené s ohledem na režimové momenty dne. Systematicky byly rozvíjeny řečové a komunikační dovednosti s cílem podporovat a povzbuzovat chuť dětí učit se a objevovat. Vhodnými činnostmi byly děti v posledním ročníku školy připravovány na úspěšné zahájení základního vzdělávání. Pozitivní hodnocení vzdělávacích pokroků každého dítěte podněcovalo děti k dosahování ještě lepších výsledků. Škola v rámci svých kompetencí poskytuje zákonným zástupcům poradenský servis i kontakty na další odborníky v oblasti problematiky předškolního vzdělávání.

Škola spolupracuje s širokým spektrem partnerů v oblasti podpory žáků při vzdělávání nebo preventivních programů. Součástí úzké spolupráce se zákonnými zástupci je jejich účast na společných akcích a zároveň jejich nabídka pomoci škole. Spolupráce s nadacemi přináší škole finanční příspěvek na školní projekty. Spolupráce s jinými základními školami se projevuje kooperací v oblasti projektů nebo sportovních akcí. Probíhá také předávání zkušeností v rámci spolupráce s jinými mateřskými školami.

Nedílnou součástí vzdělávacího procesu je zájmové vzdělávání ve školní družině, jehož nabízené aktivity žáky úspěšně motivují k aktivnímu trávení volného času. Školní družina participuje na převážně většině akcí pořádaných základní školou. Například v rámci akcí pro veřejnost je to pořádání prodejních vánočních trhů, z nichž výtěžek putuje do centra

pro zvířata v nouzi při ZOO Liberec. Školní družina samostatně realizuje kroužek Zábavná tvorba, který se zaměřuje na výtvarné činnosti a práci s recyklovaným i přírodním materiálem i úkoly z přírodovědy.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy a personální změny včetně změny ve vedení mateřské školy
- Přijetí asistentů pedagoga
- Rozšíření vybavení digitální technikou, vybudování moderně a účelně vybavené učebny informatiky, vymezení prostoru pro jazykovou učebnu v základní škole
- Zavedení elektronické třídní knihy i elektronických žákovských knížek v základní škole
- Zkvalitnění vedení povinné dokumentace mateřské školy

Silné stránky

- Vlídne a vstřícné klima, pravidelná zpětná vazba prostřednictvím Mapy školy
- Podnětné, vstřícné a respektující sociální prostředí a účinná podpora pozitivních vztahů mezi dětmi v mateřské škole
- Identifikace a vzdělávání talentovaných a nadaných žáků

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vzdělávání je limitováno nedostatkem odborných učeben
- V malé míře využito sebehodnocení a sebereflexe dětí v mateřské škole
- Nedostatečný prostor pro vzdělávání a aktivity v tzv. multifunkční učebně v základní škole
- Probíhající hodnocení dětí v mateřské škole je převážně jako průběžná motivační pochvala s menším formativním účinkem

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat více sebehodnocení a sebereflexi dětí v mateřské škole
- Využívat prvky formativního hodnocení, které by měly pro děti v mateřské škole pozitivní přínos v procesu učení i osobnostním růstu

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy přijmout ve lhůtě 15 dnů adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina s účinností od 1. 10. 2015
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 7. 11. 2022
3. Jmenování ředitelky školy na vedoucí pracovní místo ze dne 3. 7. 2018 s účinností od 1. 8. 2018
4. Zápisy z pedagogické rady za školní rok 2022/2023 ke dni inspekce
5. Rozvrhy hodin, školní rok 2022/2023
6. Školní řád s účinností ze dne 1. 9. 2022
7. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2022
8. Vnitřní řád školního klubu od 20. 1. 2022
9. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023
10. Plán činnosti školy na školní rok 2022/2023
11. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školním roce 2022/2023
12. Třídní knihy ve školním roce 2022/2023 (základní škola – elektronické)
13. Výroční zpráva za školní rok 2021/2022 ze dne 8. 8. 2022
14. Další vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023
15. Školní vzdělávací program základního vzdělávání, s platností od 1. 9. 2022
16. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2025
17. Školní vzdělávací program školní družiny, s účinností od 1. 9. 2018
18. Webové stránky školy
19. Projekty mateřské školy na školní rok 2022/2023
20. Přehled docházky dětí v mateřské škole (září – prosinec 2022)
21. Dohoda o vzdělávání dítěte v mateřské škole pravidelně kratší dobu než odpovídá provozu podle §34, odst. 10 Školského zákona ze dne 16. 6. 2022
22. Matrika školy – vzorek
23. Záznamový arch pro sledování a hodnocení rozvoje a učení dítěte- vzorek
24. Plán hospitační činnosti na rok 2022/2023
25. Přehled pracovní doby – učitelky 2022/2023
26. Dokumentace výchovné poradkyně a metodika prevence
27. Personální dokumentace (vzorek)
28. Dokumentace k hodnocení BOZ
29. Opatření k odstranění nedostatků ZŠ, ŠD, MŠ, ŠJ ze dne 15. 12. 2022 (vyhotovena školou)
30. Dokumentace k podpůrným opatřením pro žáky se SVP (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Dana Rozkovcová, školní
inspektorka

Bc. Naděžda Červová, školní inspektorka

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.